

Kadının ibadeti ile ilgili dinî hükümler

Mehmet Hanifi Tepe: “Burada kadınlar arasında, kadınların âdet günlerinde camie girebileceği, Kur’ân okuyup dinleyebileceği, oruç tutup namaz kılabileceği şeklinde bir fikir yayılıyor. Bu fikre katılmayan kadınlar cahillikle itham ediliyor. Bunun doğrusu nedir?”

MUAFİYET HÜKMÜNÜN KAPSAMI VE HİKMETİ

Âdetli ve nifaslı kadınlar akan kandan dolayı hadesten, yani hükmî kirlilikten kurtulamıyorlar. Dolayısıyla hükmî kirliliğin sürmesi namaz kılmalarına engel teşkil ediyor.

Aynı gerekçeyle kadınlar bu dönemde Kur’ân-ı Kerîm’e el sürmezler ve Kâbe’yi tavaf etmezler. Çünkü her ikisi de namazda olduğu gibi yine abdest almayı gerekli kılan ibadetlerdir. Fakat camie girmelerinde ve okunan Kur’ân’ı dinlemelerinde sakınca yoktur. Bu dönemde duâ niyetiyle ezberden âyet de okuyabilirler.

Keza kadınlar âdet ve loğusa dönemlerinde oruç tutmazlar. Kadınların bu dönemde oruç tutmaktan muaf oluşları da kendilerine gösterilen İlâhî bir şefkat gereğidir. Çünkü kan kaybı, güç kaybı demektir. Kan kaybına rağmen oruçla emredilmiş olsalardı, bu kendileri için “mâlâyutak” (güç yetirilmeyen) bir emir olurdu. Allah güç yetirilmez emirler vermekten münezzehtir.

Kadınlar bu dönemde tutmadıkları oruçları temizlik döneminde kaza ederler. Fakat kılmadıkları namazları sonradan kaza etmezler.

Cenâb-ı Allah’ın onlara tanıdığı başka bir kolaylık da budur.

ALLAH KOLAYLIK DİLİYOR

Allah Rahman ve Rahîm’dir. Kullarına zorlandıkları her yerde kolaylık dilemiş, güç yetiremedikleri işleri ve ibadetleri teklif etmemiştir. “Allah hiç kimseyi gücünün yettiğinden fazlasıyla mükellef tutmaz.”¹ âyeti bu hususu bildirir. Âdet ve nifas hali

kadının sürekli kan kaybına uğradığı, güç kaybettiği, psikolojik gerginlikler yaşadığı, sıkıntı gördüğü zaman dilimleridir. Bu zor günlerde kadından ibadet mükellefiyetinin kaldırılmış olması Allah'ın şefkatini ve merhametini gösteren İlâhî bir tasarruftur. Bütün bunlar İlâhî kaynaklı emirler olduğundan depresyon konusu olacak bir durum da söz konusu olmaz. Çünkü oruç ve namaz her ne kadar Allah'ın emri ise, bu dönemde oruca ve namaza ara vermek de Allah'ın emridir. Neticede kadın yine Allah'ın emrini yapmış oluyor.

MUAFİYET HÜKMÜNÜN KAYNAKLARI

Konuya dair hadislerden sadece bir kaç şöyledir:

* Ebû Humeys'in kızı Fâtıma, Peygamber Efendimiz'e (asm) geldi. Ve:

"Yâ Resûlallah! Ben istihâzaya müptela bir kadını. Sürekli kan görüyorum. Temizlenemiyorum. Namazı bırakayım mı?" diye sordu. Resûl-i Ekrem Efendimiz (asm):

"Hayır! Bu bir damar kanından ibârettir. Hayız değildir. Hayız görmeye başladığında namazı bırak, hayız kesildikten sonra yıkan ve namazını kıl" buyurdu.²

* Muâze (ra) dedi ki: Ben Âişe'ye (ra):

"Hayızlı kadın neden orucu kazâ ediyor da, namazı kazâ etmiyor?" diye sordum. Bana:

"Sen Harûriye³ misin?" dedi. Ben:

"Ben Harûriye değilim. Öğrenmek için soruyorum." dedim. Âişe (ra):

"Bu bizlerde de olurdu da, bizler orucu kaza etmekle emr olunur, fakat namazı kaza etmekle emr olunmazdık." dedi.⁴

* Hac esnasında Hz. Aişe (ra) âdet görmüştü. Peygamber Efendimiz (asm): "Bu, Allah'ın (cc) Âdem'in kızlarına yazdığı bir fitrî şeydir. Kâbe'yi tavaf hariç haccın bütün icaplarını yerine getir."⁵ buyurdu.

* Hazret-i Âişe Validemiz (ra) anlatıyor:

"Resûlullah (asm) bana:

"Mescitten başörtüsünü getir!" buyurdu. Ben:

"Âdetliyim!" dedim.

Resûlullah Efendimiz (asm):

"Âdetin elinde olan bir şey değil ya..." buyurdu.⁶

Dipnotlar:

1- Bakara Sûresi: 286

2- Müslim, Hayz, 333; Buhârî, 226

3- Harûrîler, Kûfe civarında Harûra köyünde oturan Hâricî fırkasıdır. Bunlar, dinde şiddet yanlısıydılar. Ümmetin icmâına muhalif bir şekilde, hayızlının hayız zamanında kılmadıkları namazlarını sonradan kazâ etmelerinin vâcip olduğuna hükmederlerdi.

4- Müslim, Hayz, 335

5- Nesâî, Hayız, 1; Buhârî, Hayız, 1;

6- Nesâî, Hayız, 18